

98. Principper for etablering af køkkener til frokostordning på Dagtilbudsområdet

Beslutningskompetence

KB

Sagens kerne

På Børne- og Skoleudvalgets møde i september 2020 blev det godkendt, at der skulle laves en analyse af behovet for produktionskøkkener på Dagtilbudsområdet. Resultatet af undersøgelsen og forslag til fremtidig model for frokostordningen i Rødovre Kommune fremlægges i denne sag.

Indstilling

Børne- og Kulturforvaltningen **indstiller**,
at principper for produktion af frokost til børnehavebørn i Rødovre Kommune godkendes.

Beslutning fra Børne- og Skoleudvalget, 11. maj 2021, pkt. 43:

Anbefales.

Beslutning fra Økonomiudvalget, 19. maj 2021, pkt. 109:

Indstilles godkendt.

Beslutning

Godkendt.

Fraværende i Kommunalbestyrelsen - 25. maj 2021 :

Claus Gisselmann Olsen (UP)

Sagsfremstilling

Af dagtilbudsloven fremgår det, at frokostordning i dagtilbud er obligatorisk, men at forældre minimum hvert andet år skal have mulighed for at fravælge frokostordningen, hvis ordningen er forældrefinansieret. I Rødovre Kommune er børnehavebørnenes frokost 100 % forældrefinansieret, mens vuggestuebørnenes frokost indgår som en del af pasningstilbuddet.

Kommunalbestyrelsen godkendte i november 2010 retningslinjer for fravalg/etablering af frokostordning for børnehavebørn. Ordningen trådte i kraft den 1. august 2011. Af retningslinjerne fremgår det, at forældrebestyrelserne skal give meddelelse om eventuel fravalg senest ved udgangen af juni måned i lige år med ikrafttrædelse den efterfølgende 1. januar. I Rødovre Kommune er der tradition for, at forældrene vælger frokostordning med det forbehold, at maden skal produceres i det enkelte dagtilbuds eget køkken. Der har i den forbindelse også været tradition for at ombygge køkkener til produktionskøkkener efter behov.

I Rødovre Kommune er der 22 dagtilbud, hvor der er børnehavebørn. I perioden 2019-2020 har Espelunden, Græshoppen, Kæret, Træet, Rønneholm og Sørtorp fået frokostordning for børnehavebørn. I alle dagtilbuddene er der etableret produktionskøkkener umiddelbart inden opstart af frokostordningen.

Ved den seneste afstemning for perioden 2021-2022 har yderligere fire forældrebestyrelser i Broparken, Slottet, Islemark og Mælkevejen ønsket frokostordning for børnehavebørn i de pågældende dagtilbud. Frokostproduktionen skal øges væsentligt, da dagtilbuddenes nuværende køkkener i dag kun har kapacitet til at producere til vuggestuebørnene. Teknisk Forvaltning vurderer, at det koster ca. 14,7 mio. kr. at etablere egenproduktionskøkkenen i de fire dagtilbud.

Teknisk Forvaltning vurderer, at det koster ca. 50 mio. kr. at etablere egne produktionskøkkener i de 16 dagtilbud, hvor børnehavebørn i dag ikke får frokost (inkl. de ovenstående fire dagtilbud, der senest har ønsket frokostordning). Da det er omkostningstungt at etablere og vedligeholde produktionskøkkener i alle dagtilbud med børnehavebørn, anbefaler Børne- og Kulturforvaltningen, at der træffes beslutning om principper for

frokostproduktion i Rødovre Kommunes dagtilbud, som sikrer en plan for, hvordan alle børnehavebørn kan få frokost, hvis forældrebestyrelserne/forældrene tilvælger det.

Når forældrene kender produktionsformen i deres børns dagtilbud, er det mere gennemsigtigt for forældrene, når de stemmer om til- eller fravalg af frokostordning.

Forslag til fremtidige principper for frokostproduktion i dagtilbud

Der er store omkostninger forbundet med etablering af produktionskøkkener i alle dagtilbud. I flere af dagtilbuddene vil det desuden kræve inddragelse af dagtilbuddenes areal, og der vil derfor være færre pladser til børn i dagtilbuddene. En række dagtilbud er desuden placeret i lejede bygninger, hvor det ikke er kommunens egne lokaler, og hvor det derudover kan være problematisk at etablere et køkken.

Når forældrene i et dagtilbud ønsker frokostordning til deres børnehavebørn, behøver det ikke at ske ved egenproduktion i huset. Et dagtilbud kan få frokost på tre måder:

- Ved egenproduktion
- Ved samproduktion med andet dagtilbud eller
- Ved levering fra en ekstern leverandør (privat firma, plejehjemskøkken etc.).

Hvis et dagtilbud skal have leveret frokost fra et andet dagtilbud eller fra en ekstern leverandør, er det nødvendigt at sikre gode adgangsforhold til dagtilbuddet, når frokosten skal leveres. Køkkenet skal desuden indrettes, så maden kan opbevares i kortere eller længere tid inden servering, ligesom at der skal sikres tilstrækkeligt med opvaskefaciliteter. Udgifterne til etablering af modtagefaciliteter er mindre end ved etablering af produktionskøkkener.

Uanset produktionsform vil det være nødvendigt at etablere en madelevator i dagtilbud i flere etager.

For at sikre den bedste anvendelse af kommunens midler, anbefaler Børne- og Kulturforvaltningen, at der vedtages en række principper for, hvornår der etableres egenproduktionskøkkener, og hvornår der leveres frokost til dagtilbuddet udefra. Principperne tager udgangspunkt i, at udgiften til etablering af et produktionskøkken i et dagtilbud ses i relation til antallet af børn i dagtilbuddet.

Principperne skal også være med til at sikre, at etablering af produktionskøkkener i dagtilbuddene ikke bliver på bekostning af plads til børnene.

Følgende principper for en fremtidig frokostmodel anbefales:

- At der etableres produktionskøkkenet i et dagtilbud, hvis det kan ske uden inddragelse af grupperum, samt at køkkenet kan etableres uden større bygningsmæssige ændringer.
- At dagtilbud placeret i lejede bygninger ikke kan få etableret et produktionskøkken. Hvis forældrene ønsker frokost, leveres den fra ekstern leverandør, et samproduktionskøkken eller fra et plejecenter. Forældrene vil i forbindelse med frokostafstemning blive orienteret om, at maden vil blive leveret udefra.
- At der etableres produktionskøkkener, når der bygges nyt.
- At der ved hver nybygning og større ombygninger i et dagtilbud ses på muligheden for at udvide køkkenets produktion så køkkenet kan levere frokost til andre dagtilbud.
- At udgiften til etablering af et produktionskøkken skal stå mål med antallet af børn i dagtilbuddet, samt tage hensyn til kommunens samlede økonomi.

Af bilag 1 'Overblik over status og muligheder i dagtilbudskøkkenerne pr. april 2021' fremgår en oversigt over hvilke frokostproduktions- og leveringsformer, der vurderes at være til stede i de forskellige dagtilbud.

Fremtidig forældreinformation

Med vedtagelsen af en række principper for frokostproduktion til dagtilbudsbørn, vil forældrebestyrelserne/forældrene på forhånd få større

gennemsigtighed om, hvorfra deres børn kan få frokost, når de hvert andet år skal beslutte om de ønsker frokostordning til deres børnehavebørn.

Forældrene skal før en afstemning være oplyst om følgende:

- Hvilken type frokostproduktion, der kan etableres i dagtilbuddet til deres børnehavebørn.
- Hvis det er muligt at etablere egenproduktion i dagtilbuddet, så kan et køkken tidligst være etableret 1-2 år efter afstemningen er gennemført. I den mellemliggende periode skal forældrebestyrelsen træffe beslutning om, hvorvidt der skal modtages frokost fra en ekstern leverandør.

Lov- og plangrundlag

Dagtilbudsloven.

Økonomiske konsekvenser

Børne- og Kulturforvaltningen anbefaler, at anlægsmidler til etablering af produktionskøkkener indgår i den langsigtede investeringsplan på Dagtilbudsområdet, som fremlægges senere i 2021.

Der indgår i dag midler til løbende vedligehold af køkkener i institutionernes samlede driftsbudget. Vedligehold af produktionskøkkener antager dog et betydeligt omfang, hvorfor det anbefales, at der fremover afsættes årlige driftsmidler til vedligeholdelse af alle produktionskøkkener.

Tidsplan

Ingen.

Bilag

- Overblik over status og muligheder i dagtilbudskøkkenerne pr. april 2021

Bilag 1

Overblik over status og muligheder i dagtilbudskøkkenerne pr. april 2021

		Produktionskøkken vil tage plads fra andre funktioner	Bygning i flere etager - behov for transport-løsning	Hvad kræver det at etablere eget produktionskøkken	Bemærkninger
Dagtilbud der allerede har egenproduktion til både vuggestue og børnehavebørn					
1.	Rønneholm			Har køkken der producerer frokost til 200 børn dagligt.	Der skal afsættes budget til vedligeholdelse og drift. Køkkenet kan ikke udvides til samproduktionskøkken.
2.	Træet (to køkkener på to matrikler)			Har to køkkener der producerer frokost til begge huse. 36+80 børn.	Der skal afsættes budget til vedligeholdelse og drift. Køkkener kan ikke udvides til samproduktion.
3.	Græshoppen			Har køkken der producerer til 36+60 børn.	Der skal afsættes budget til vedligeholdelse og drift. Der kan ikke umiddelbart udvides til samproduktionskøkken.
4.	Espelunden		Har elevator	Har køkken, der kan producere frokost til 70+120 børn.	Der skal afsættes budget til vedligeholdelse og drift. Det skal undersøges nærmere, om der kan etableres samproduktionskøkken.
5.	Kæret		Har elevator	Har køkken, der kan producere frokost til 48+80 børn.	Der skal afsættes budget til vedligeholdelse og drift. Det vurderes muligt at udvide til samproduktion.
6.	Søtorp			Har køkken, der kan producere frokost 50+80 børn.	Der skal afsættes budget til vedligeholdelse og drift. Det skal undersøges nærmere, om der kan etableres samproduktion.
I alt 6 dagtilbud					
Planlagte egenproduktionskøkkener					
7.	Skibet Styrbord		Planlagt etablering af elevator	Der etableres produktionskøkken i forbindelse med udvidelse ved at udbygge Skibets eksisterende køkken	Der skal afsættes budget til vedligeholdelse og drift. Det vurderes ikke umiddelbart muligt at udvide til samproduktionskøkken.

I alt 1 dagtilbud					
Dagtilbud hvis forældre ønsker frokost pr. 1. januar 2021 fra egenproduktionskøkken					
8.	Slottet	X		I dag produceres frokost til 40 vg. Der ønskes frokost til yderligere 60 bh. Større ombygning. Der skal inddrages areal fra fællesrum.	
9.	Islemark		Behov for elevator	I dag produceres frokost til 36 vg. Ønskes frokost til yderligere 80 bh. Større ombygning af eksisterende køkken. Der skal etableres madelevator til 1. sal, hvor der er grupperum.	
10.	Broparken			I dag produceres frokost til 65 vg. Ønskes frokost til yderligere 90 bh. Større ombygning.	Eksisterende produktionskøkken til 65 vuggestuebørn skal opdateres i nær fremtid. Det vurderes muligt at etablere samproduktionskøkken, så der kan produceres frokost til 400 børn dagligt.
11.	Mælkevejen	X		I dag produceres frokost til 24 vg. Ønsker frokost til yderligere 40 bh. Større ombygning. Køkken kan udvides til egenproduktion, men det kræver inddragelse af lederkontor og omplacering af lederkontor/ mødefaciliteter i huset.	
I alt 4 dagtilbud					
Dagtilbud i lejede bygninger					
12.	Børnehaven Bybjerget	X		Lejet bygning. Har ikke produktionskøkken i dag.	Modtage mad fra andet køkken/ ekstern leverandør.
13.	Børnehuset Carlsro	X		Lejet bygning, selvejende. Selvejende institution har selv lejekontrakten med boligselskab. Har ikke produktionskøkken i dag.	Modtage mad fra andet køkken/ ekstern leverandør.

14.	Tjørneparken	X	X	Lejet bygning. Vil kræve inddragelse af børneareal, samt kræve etablering af elevator. Vil også kræve ekstra areal, hvis der skal opstilles mange køleskabe til at modtage mad, samt opvaskefaciliteter. Har køkken til 33 vg. børn placeret på 1. sal.	Modtage mad fra andet køkken/ ekstern leverandør.
I alt 3 dagtilbud					
Dagtilbud der kan få etableret produktionskøkken uden væsentlige bygningsmæssige ændringer (evt. mulighed for samproduktion)					
15.	Børnehaven Nyager			Har ikke produktionskøkken i dag. Der kan etableres produktionskøkken til ca. 65 børnehavebørn uden at optage plads fra børnene.	Det skal afgøres, om der skal etableres produktionskøkken eller om der skal leveres mad fra andet køkken.
16.	Solen	X		Det vurderes, at der kan etableres lille produktionskøkken ved inddragelse af areal fra fællesrum til yderligere 40 børnehavebørn (har køkken til 24 vuggestuebørn).	Det skal afgøres, om der skal etableres produktionskøkken, eller om der skal leveres mad fra andet køkken.
17.	Skanderup			Det vurderes, at der kan etableres et produktionskøkken i stil med Søtorps, da bygningerne er identiske.	Det skal afgøres, om der skal etableres produktionskøkken, eller om der skal leveres mad fra andet køkken.
I alt 3 dagtilbud					
Dagtilbud hvor det kræver væsentlige bygningsmæssige ændringer at etablere et produktionskøkken eller slet ikke er muligt					
18.	Solsikken	X		Har produktionskøkken i vg-bygning. Der skal udbygges hvis køkkenet skal udvides. Der skal desuden findes løsning på transport af mad mellem husene.	

19.	Elvergården	X	X	Ikke muligt at etablere frokostproduktion til børnehavebørn, da bygningen er gammel, i tre plan, og adgangsforholdene meget trange. Det er tilmed vanskeligt at modtage frokost fra en ekstern leverandør. Hvis forældrene ønsker frokost, vil et grupperum skulle inddrages til modtagelse af frokosten.	Leveret frokost er eneste løsning. Der skal fortsat etableres anretterfaciliteter og madelevator, der vil tage plads fra samlede kapacitet. Med mindre bygningen udvides med eksempelvis elevatortårn.
20.	Egegården	X		Vil kræve inddragelse af børneareal.	Modtage mad fra samproduktionskøkken eller ekstern leverandør.
I alt 3 dagtilbud					
Mulighed for etablering af samproduktionskøkken					
21.	Kompasset			I forbindelse med renovering af Kompasset, bør det overvejes, om der skal etableres et stort samproduktionskøkken ud til Rødovrevej, hvor der er gode adgangsforhold for madleverancer.	